

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

CAUZA VERENIGING WEEKBLAD BLUF *contra* OLANDEI

Cererea nr. 16616/90

Hotărâre **9 februarie 1995**

În cauza în cauza Vereniging Weekblad Bluf c. Olandei,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului întrunită, în conformitate cu Articolul 43 din Convenție Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului („Convenția”) și cu dispozițiile relevante ale Regulamentului Curții A (2), în Cameră formată din judecătorii:

dl R. Ryssdal, președinte,
dl. F. Matscher,
dl C. Russo,
dl A. Spielmann,
dl S. K. Martens,
dna E. Palm,
Sir John Freeland
dl D. Gotchev,
dl K. Jungwiert

și, de asemenea dl H. Pertzold, grefier,
după deliberarea care a avut în camera de consiliu, la data de 25 august 1994 și 27 ianuarie 1995,
pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această ultimă dată:

Notă de la Grefier:

1. Cazul are numărul 44/1993/439/518. Al doilea număr indică anul în care cazul a fost deferit Curții, iar primul număr indică poziția cazului pe lista cazurilor deferite în anul relevant. Ultimele două numere indică, respectiv, poziția cazului pe lista cazurilor înaintate Curții de la înființarea acesteia și pe lista respectivelor cereri către Comisie.
2. Regulamentul A se aplică la toate cazurile deferite Curții înainte de intrarea în vigoare a Protocolului nr. 9 (P9) și ulterior numai cazurilor care vizează statele angajate în acest Protocol (P9). Ele corespund Regulamentului care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1983, amendat ulterior cu câteva ocazii.

PROCEDURA

1. Cazul a fost deferit Curții de către Comisia Europeană a Drepturilor Omului („Comisia”) la 9 decembrie 1993, în termenul de trei luni prevăzut de articolului 32 § 1 și articolului 47 din Convenție. La origine se află plângerea (nr. 16616/90) formulată împotriva Regatului Olandei, prin care Comisia fusese sesizată în temeiul articolului 25 de către o asociație în temeiul dreptului olandez, Vereniging Weekblad Bluf! la data de 4 mai 1988.

Cererea Comisiei face trimitere la dispozițiile articolelor 44 și 48 și la declarația prin care Olanda a recunoscut jurisdicția obligatorie a Curții (articolul 46). Obiectul plîngerii a fost

obținerea unei decizii prin care să se stabilească, dacă în funcție de situația de fapt, statul pârât a încălcat exigențele Articolul 10.

2. Ca urmare a anchetei desfășurate în conformitate cu Regula 33 §3 (d) din Regulamentul Curții A, asociația reclamantă și-a exprimat dorința de a participa la audiere în fața Curții și a desemnat un avocat care urma s-o reprezinte (Regula 30). Avocatul a fost autorizat de către Președinte să folosească limba olandeză (Regula 27 § 3).

3. Camera care urma să se constituie include *ex officio* pe dl S. K.Martens, judecător ales din partea Olandei (articolul 43 din Convenție) și dl R. Ryssdal, președintele Curții (Regula 21 § 3 (b)). La 24 ianuarie 1994, în prezența Grefierului, Președintele Curții a tras la sorți numele celorlați șapte membri, și anume, dl F. Matscher, dl C. Russo, dl A. Spielmann, dna E. Palm, Sir John Freeland, dl D.Gotchev și dl. K. Jungwiert (articolul 43 din Convenție și Regula 21 §5).

4. Domnul Ryssdal, în calitate d Președinte al Camerei (Regula 21 § 6), acționând prin grefier, s-a consultat cu Agentul Governamental („Guvernul”), Delegatul Comisiei și avocatul reclamantului cu privire la organizarea procesului (Regulele 37 § 1 și 38). În conformitate cu ordinul emis în consecință, grefierul a primit memoriul asociației reclamante la 17 mai 1994 și memoriul guvernului la 26 mai. La 3 august secretarul Comisiei a informat grefierul despre intenția Delegatului de a-și depune observațiile sale la audiere.

4. La 4 iulie 1994, Comisia a prezentat dosarul pocedurilor care se desfășuraseră în fața ei; grefierul o invitase să facă aceasta conform instrucțiilor președintelui Curții.

5. În conformitate cu decizia Președintelui, la data de 24 august 1994 a avut loc audierea publică la Palatul Drepturilor Omului de la Strasbourg. Curtea a ținut înainte a ședință preliminară.

În fața Curții s-au prezentat:

(a) din partea guvernului

dl K. de Vey Mestdagh, Ministerului Afaceri Politice, agent,
dna M. L. S. H. Groothuisje, Ministerul Justiției
dna M. J. T. M. Vijgen, Ministerului Justiției consilieri,

(b) din partea Comisiei

dl H. Danelius, delegat

(c) din partea asociației reclamante

dna E. Prakken, avocat

dna R.E. de Winter, lector asistent, Universitatea de la Maastricht Consilier

Curtea a audiat declarațiile domnului de Vey Mestdagh, dlui Danelius, dnei Prakken și dlui de Winter.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

6. Reclamantul, o asociație cu sediul la Amsterdam, publica, la epoca faptelor, o revistă săptămînală numită Bluf!, adresată în special cititorilor de stînga. De atunci, publicația periodică a încetat a mai fi publicată.

7. În primăvara anului 1987, colegiul editorial al săptămînalului Bluf! a intrat în posesia unui raport periodic elaborat de serviciile interne secrete olandeze (Binnenlandse Veiligheidsdienst – „the BVD”. Raportul, datat 1981, era marcat „confidențial” și conținea informații care prezentau interes pentru serviciile secrete olandeze și alți funcționari care prezentau pentru BVD informații despre activitățile organizației. El demonstra că în acea perioadă, pe lîngă alte grupuri, BVD-ul era interesat de activitatea Partidului Comunist olandez și mișcările antinucleare, planul Ligii arabe de a institui un oficiu la Haga, activitățile serviciilor secrete poloneze, române și cehoslovace desfășurate în Olanda.

Redactorul revistei Bluf! a propus publicarea raportului împreună cu un comentariu într-o ediție suplimentară nr. 267 la numărul revistei din 29 aprilie 1987.

A. Confiscarea

8. La 29 aprilie 1987, înainte ca revista să fie publicată sau distribuită abonaților, șeful serviciilor secrete olandeze a adresat o scrisoare procurorului general (Officier van Justitie), informîndu-l despre intenția de a publica raportul și afirmînd că diseminarea lui ar contraveni prevederilor Articolului 98a, paragrafele 1 și 3 și articolul 98c paragraful 1 din codul penal (Wetboek van Strafrecht – a se vedea paragraful 20).

În scrisoare, el a declarat următoarele:

„Deși, în opinia mea, diferite contribuții luate separat nu conțin (sau nu mai conțin deja) vreun secret de stat, ele – luate împreună sau citite în combinație – constituie informații, caracterul confidențial al cărora trebuie menținut în mod necesar în interesul statului sau a statelor prietene. Aceasta se datorează faptului că suprapunerea faptelor prezintă o imagine în doferite domenii de interes asupra informațiilor disponibile serviciilor de securitate și asupra activităților și metodelor de operare a BVD-lui.”

1. Anchetarea juridică preliminară

9. În aceeași zi, în conformitate cu ordinul emis de procurorul general a fost intentată o anchetare juridică preliminară (gerechtelijk vooronderzoek) cu privire la o persoană sau niște persoane necunoscute. Judecătorul anchetator (rechter-commissaris) de la Tribunalul Regional Amsterdam (arrondissementsrechtbank) a dispus percheziționarea localurilor asociației reclamante și confiscarea întregului tiraj al numărului 267 a revistei Bluf!, inclusiv și suplimentul. Aparent, poliția nu a confiscat și clișeurile ofset rămase pe mașinele de imprimat. Trei persoane au fost arestate, dar puse în libertatea următoarea zi.

10. În cursul nopții de 29 aprilie 1987, fără a înștiința autoritățile, angajații societății reclamante au retipărit numărul confiscat al revistei. În următoarea zi, ziua de naștere a reginei și sărbătoare națională, aproximativ 25000 de exemplare au fost distribuite în stradă locuitorilor din Amsterdam. Autoritățile au decis să nu împiedice distribuirea revistei pentru a preveni dizordinea publică.

11. La 6 mai 1987, judecătorul anchetator a clasat ancheta împotriva personalului revistei Bluf! în lipsa unor acuzații penale. În scrisoarea din 3 iunie 1987, procurorul general a informat asociația reclamantă că ancheta împotriva a trei persoane arestate în timpul confiscării a fost

casată, în lipsa unor probe suficiente împotriva a două persoane și datorită rolului nesemnificativ pe care l-a avut a treia persoană.

2. Plîngerile înaintate de asociația reclamantă

12. Între timp, la 1 mai 1987, asociația reclamantă a sesizat Diviziunea de Revizuire a Tribunalului Regional Amsterdam, invocînd articolul 552a din codul de procedură penală (Wetboek van Strafvordering – a se vedea în continuare paragraful 21), solicitînd restituirea exemplarelor confiscate, a suplimentelor și a ambalatoarelor pentru a fi distribuite abonaților la timp.

Această cerere a fost respinsă în aceeași zi deoarece obiectul acesteia îl constituiau exemplarele confiscate a revistei și suplimentul. Tribunalul a considerat că, ținînd cont de conținutul publicației, era „puțin posibil” ca în timpul procedurii penale să fie dispusă scoaterea din circuitul general a publicației în cauză (onttrekking aan het verkeer). Cu toate acestea, tribunalul a ordonat restituirea unui capitol intitulat „O contribuție Muzeului de Istorie a Evreilor” și a ambalajelor

13. Prin hotărîrea din 17 noiembrie 1987 (Nederlandse Jurisprudentie (NJ) 1988, 394) Curtea Supremă a respins recursurile în anulare introduse de asociația reclamantă și procurorul general cu privire la această decizie. Ținînd cont de obiectul recursului introdus de asociația reclamantă era încălcarea articolului 7 din Convenție (a se vedea în continuare paragraful 19), tribunalul a decis că dreptul garantat de această dispoziție a fost limitat de fraza „sub rezerva responsabilității impuse fiecărei persoane în conformitate cu legea” și că confiscarea materialului publicat care urma a fi distribuit făcea parte din măsurile capabile să protejeze interesele garantate de articolele 98 și 98a din codul penal.

14. Ulterior, la 12 mai 1987, asociația reclamantă a depus a doua plîngere Diviziunii de Revizuire a Tribunalului Regional Amsterdam. Invocînd dispozițiile articolului 10 din Convenție, ea a contestat legalitatea (rechtmatigheid) măsurii de confiscare. Ca alternativă, ea a solicitat restituirea materialelor confiscate pentru motivul că ancheta juridică a fost sistată și, respectiv, măsura în litigiu nu mai era justificată.

La 11 ianuarie 1988, instanța de judecată a respins plîngerea, declarînd că aceasta era identică cu plîngerea înaintată la 1 mai 1987 și că nu a apărut nici un factor nou care să justifice restituirea proprietății. În baza declarației emise de procuratura generală cu scopul ca aceasta să înainteze o cerere de a retrage revista din circulație odată cu hotărîrea Curții Supreme asupra recursului în anulare împotriva deciziei din 1 mai, tribunalul a decis menținerea posibilității de aplicare a unei astfel de măsuri. Ulterior, tribunalul a respins argumentele aduse de asociația reclamantă bazate pe decizia de urmărire (a se vedea paragraful 12).

B. Cu privire la retragerea din circulație

15. La 25 martie 1988, procurorul general a solicitat Tribunalul regional Amsterdam dispunerea retragerii din circulație a numărului 267 a revistei Bluf!

16. La 21 iunie 1988, tribunalul a recunoscut fondul cererii, în conformitate cu prevederile articolelor 36b din codul penal (a se vedea în continuare paragraful 20). El a hotărît că deoarece materialele confiscate erau susceptibile de comiterea unei infracțiuni prevăzute de articolul 98 și/sau articolul 98a paragraful 1 în combinație cu paragraful 3 din codul penal, posesia nesupravegheată a acestor materiale contravenea legii și interesului public. Mai mult decât atât,

măsura a fost justificată în sensul articolului 10 din Convenție în scopul menținerii „securității naționale”.

17. Prin hotărârea din 18 septembrie 1989 (NJ 1990, 94) Curtea Supremă a respins recursul în anulare depus de asociația reclamantă. Ea a hotărât că tribunalul a stabilit în mod clar că a fost comisă o infracțiune prevăzută de articolul 98a paragraful 1 în combinație cu paragraful 3 sau de articolul 98 și că el nu trebuie să aleagă între prevederile indicate. Articolele 36b paragraful 1 (4) și 36c paragraful 1 (5) erau aplicabile chiar dacă asociația reclamantă sau oricare altă persoană nu trebuia să răspundă pentru acțiunile întreprinse într-o procedură penală. Retipărirea și distribuirea numărului revistei în litigiu după sechestrare nu a fost împiedicată în nici un fel, din moment ce publicarea informației vizate de articolul 98 nu însemna în mod necesar că caracterul secret nu trebuie păstrat. Articolele 98 și 98a conțineau prevederi statutare stipulate în articolul 7 din Constituție și articolul 10 din Convenție; din moment ce măsura confiscării și retragerea din circulație a fost necesară pentru protecția intereselor garantate de articolele 98 și 98a, ele s-au încadrat în limitele admisibile ale exercitării dreptului la libertatea de exprimare. În continuare, referindu-se la securitatea națională, tribunalul a demonstrat în termeni expliți că chestiunea în litigiu a fost confidențialitatea informației care trebuia păstrată în interesele naționale. În cele din urmă, confiscarea și retragerea din circulație nu putea fi egalată cu impunerea unei condiții de „autorizare prealabilă”, chiar dacă publicul putea să nu fie familiarizat cu opiniile și ideile incluse în materialul tipărit.

II. Dreptul intern aplicabil

A. Constituția

18. Articolul 7 paragraful 1 din Constituție prevede:

„Nimeni nu necesită autorizare prealabilă pentru a-și exprima opiniile și ideile prin intermediul presei, sub rezerva responsabilității purtate de fiecare persoană în conformitatea cu legea”.

B. Codul penal

19. La epoca faptelor, dispozițiile aplicabile ale codului penal erau următoarele:

Articolul 36b paragraful 1

„Retragerea obiectelor confiscate din circulație poate fi dispusă:

(1) printr-o hotărâre care condamnă o persoană pentru comiterea unei infracțiuni penale și impune o sancțiune;

...

(4). Printr-o ordonanță judiciară distinctă la solicitarea procurorului general.”

Articolul 36c

„Oricare din următoarele obiecte sînt susceptibile de a fi retrase din circulație:

...

(5) obiecte produse sau destinate a fi utilizate pentru comiterea unei infracțiuni; în măsura în care ele sînt de așa natură încît posesia lor nesupravegheată contravine legii și interesului public”.

Articolul 98

1. „Oricine comunică sau pune la dispoziția unei persoane sau organizații care nu este autorizată de a cunoaște aceasta orice informație, confidențialitatea căreia trebuie păstrată în interesul național sau al statelor aliate, sau orice material care poate furniza informații, va fi, în cazul în

care știe sau suspectează în mod rezonabil că informația este de așa natură, privat de libertate pentru o perioadă care nu va depăși durata de 6 ani sau condamnat la plata unei amenzi de a cincea categorie.

2. O persoană poate fi supus unei sancțiuni similare dacă comunică în mod onștient sau pune la dispoziția unei persoane sau organizații care nu est autorizată de ști, orice informație care aparține unui domeniu interzis și vizează securitatea națională sau a statelor aliate, sau orice material din care este posibil de a extrage astfel de informații, în cazul în care ea cunăște sau ar putea în mod rezonabil suspecta că această informație face parte din astfel de categorie.”

Articolul 98a

„1. Orice persoană care conștient divulgă informații de genul enunțat în articolul 98... în cazul în care știe sau poate suspecta în mod rezonabil că informația este de așa natură, va fi privată de libertate pentru o perioada care nu depășește durata de cincisprezece ani sau supusă unei amenzi de a cincea categorie.

2. ...

3. Acțiunile întreprinse pentru pregătirea unei infracțiuni, așa cum sînt definite în paragrafele precedente, vor fi sancționate cu privare de libertate pentru o perioadă care nu va depăși durata de șase ani sau cu plata unei amenzi de a cincea categorie”.

Articolul 98c

„1. Sancțiunea privării de libertate penrtu o perioadă care nu va depăși durata de șase ani sau plata unei amenzi de categoria a cincea va fi impusă:

(1) unei persoane care, fără a fi autorizată, obține sau deține informații enunțate în artcolul 98;

C. Codul de procedură penală

20. Dispozițiile aplicabile din codul de procedură penală menționate în prezentul caz sînt după cum urmează:

Articolul 94

„Obiectele care pot fi utilizate pentru a stabili adevărul sau confiscarea sau retragerea căroa din circulație sînt susceptibile de a fi confiscate”.

Articolul 104 paragraful 1

„Pe parcursul anchetei judiciare preliminare judecătorul anchetator este abilitat că dispună sechestrarea obiectelor susceptibile de confiscare.”

Articolul 552a paragraful 1

„Părțile vizate vor putea prin intermediul cererii să se plîngă de sechestrarea, utilizarea obiectelor confiscate sau emiterea întîrziată a ordinului de restituire a obiectelor...”

PROCEDURA ÎN FAȚA COMISIEI

21. Revista Vereniging Weekblad Bluf! a sesizat Comisia la 4 mai 1988. Învocînd articolul 10 din Convenție, asociația s-a plâns de confiscarea și retragerea ulterioară din circulație a numărului 267 a revistei Bluf!. De asemenea, ea a pretins încălcarea articolului 6 paragrafele 1, 2 și 3 (a) din Convenție și articolului 1 al Protocolului nr. 1 (P1-1) în legătură cu clasarea investigației, fapt care a privat-o de posibilitatea de a se apăra împotriva acuzației care stă la baza celor două măsuri precedente și a fost privată de proprietate în lipsa unei proceduri adecvate.
22. La 29 martie 1993, Comisia a declarat cererea (nr. 16616/90) admisibilă cu privire la prima plîngere și inadmisibilă în raport cu restul. În raportul sau din 9 septembrie 1993 (articolul 31), Comisia a exprimat opinia cu saispnezece voturi la două că a avut loc încălcarea articolul 10. Textul integral al opiniei Comisiei și al opiniei dizidente este anexat la prezenta hotărîrea (1).

Notă greferului: Din considerente practice această anexă va figura numai în varianta tipărită a acestei hotărîri (Volumul 306 –A a Seriei A a publicațiilor Curții), dar o copie a raportului Comisiei poate fi obținută de la grefer.

ARGUMENTELE FINALE ALE GUVERNULUI CĂTRE CURTE

23. În memoriul sau Guvernul a exprimat opinia că

„Exigențele articolul 10 paragraful 2 din Convenție au fost satisfăcute în cazul în litigiu, prin urmare, nu a existat nici o încălcare a prevederilor articolului 10 din Convenție”.

ÎN DREPT

- I. Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 10 din Convenție

24. Asociația reclamantă a susținut că confiscarea și retragerea ulterioară din circulație a numărului 267 a revistei Bluf! a adus atingere dreptului la libertate de exprimare. Ea a invocat dispozițiile articolului 10 din Convenție, care prevede că:

„ 1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

3. Exercițarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

25. Guvernul a contestat acest argument, iar Comisia l-a acceptat în ceea ce privește retragerea din circulație.

- A. Cu privire la existența „ingerințelor”

26. Curtea a notat că măsurile incriminate au constituit ingerințe ale autorităților publice în exercițiul societății reclamante a libertății sale de a comunica informații și idei. Nimeni din reprezentanții părților la proces nu au contestat acest fapt.

B. Cu privire la justificarea ingerințelor

27. Astfel de ingerințe aduc atingere articolului 10, cu excepția dacă sînt „prevăzute de lege” și urmăresc un scop legitim în temeiul articolului 10 paragraful 2 și sînt „necesare într-o societate democratică” în vederea realizării acestui scop.

1. „Prevăzute de lege”

28. Guvernul a considerat că baza legală pentru măsura de confiscare a fost furnizată de articolul 94 și 104 din codul de procedură penală (a se vedea paragraful 21 de mai sus) și pentru retragerea din circulație de articolul 36b paragraful 1 (4) și 36c (5) din codul penal (a se vedea paragraful 20 de mai sus). Numărul 267 al revistei Bluf! comunica informații confidențialitatea cărorar era necesară în interesul statului, o infracțiune prevăzută de articolul 98 și 98a din codul penal (a se vedea paragraful 20 de mai sus).

29. Potrivit argumentului asociației reclamante, confiscarea materialului tipărit așa cum este săptămînalul în cauză și retragerea acestuia din circulație a respectat principiul preeminenței dreptului inerent conceptului „prevăzute de lege”. Dat fiind importanța dreptului la libertatea de exprimare, numai astfel de procedură conferă suficiente garanții. Cu toate acestea, în speță această condiție nu a fost satisfăcută, prin urmare, procuratura generală a obținut ordinul de sechestrare și de retragere fără a dovedi în procedura contradictorie că informația în litigiu nu trebuia divulgată.

În continuare, asociația reclamantă a afirmat că procedura a contravenit legislației olandeze, deoarece, printre altele, culpabilitatea părții vizate nu a fost vre-odată stabilită, iar articolul 7 din Constituție interzicea aplicarea măsurilor preventive în materie de publicații. În cele din urmă, confiscarea și retragerea nu constituia penalizări în sensul paragrafului 2 din articolul 10 dar măsuri de oportunitate .

30. Comisia a considerat suficient faptul că măsurile în litigiu se bazau pe articolul 98a și 98c din codul penal.

31. Curtea nu a acceptat argumentul că articolul 10 împiedică dispunerea confiscării sau retragerii din circulație a materialului publicat cu excepția procedurii penale. autoritățile naționale trebuie să fie capabile de a adopta astfel de măsuri numai în scopul prevenirii divulgarea unui secret fără a intenta un proces penal împotriva părții vizate, dat fiind că dreptul intern conferă acestei părți suficiente garanții procedurale. Dreptul olandez satisface această condiție acordînd părții vizate posibilitatea de a contesta confiscarea și retragerea din circulație (a se vedea paragraful 21 de mai sus) – posibilități utilizate de asociație reclamantă.

Cît privește cea de a doua alegație a societății reclamante, Curtea reiterează că misiunea fundamentală a autorităților naționale, în specail a instanțelor de judecată, este de a interpreta și aplica prevederile dreptului intern (a se vedea, printre altele, hotărîrea Chorgherr c. Austriei din 25 august 1993, Seria A nr. 266-B, p. 36, paragraful 25). În speță, Curtea Supremă a examinat și respins concluziile asociației reclamante cu două ocazii (a se vedea paragarfele 14 și 18 de mai sus). Curtea europeană nu are nici un motiv de a considera că dreptul olandez nu a fost aplicat în mod corect.

În concluzie, ingerințele au fost „prevăzute de lege”.

2. „Scopul legitim”

32. Asociația reclamantă a recunoscut că la momentul confiscării interdicția de a publica raportul periodic, în teorie, ar fi răspuns scopului „securității naționale”. Ea a afirmat, pe de altă parte, că odată cu distribuirea numărului 267 retipărit, acesta nu mai era relevant deoarece materialul nu mai era confidențial.
33. Potrivit Guvernului, persoanele sau grupurile de persoane, care expun pericolului securitatea națională, ar fi putut descoperi consultând raportul în cauză, că serviciile secrete olandeze, în mare măsură, informații referitoare la activitățile lor subversive. Modul în care a fost prezentată, ar fi putut de asemenea furniza informații generale cu privire la metodele și activitățile serviciilor secrete. Prin urmare, ei ar fi putut utiliza aceste informații în detrimentul securității naționale.
34. Curtea recunoaște faptul că funcționarea eficientă a unei societăți democratice bazată pe preeminența dreptului poate cere unor astfel de instituții ca BVD care, pentru a fi eficiente, să opereze în secret și să beneficieze de protecția necesară. Astfel, Statul poate să de protejeze împotriva activităților desfășurate de către indivizi sau grupuri de indivizi care încearcă să submineze valorile fundamentale ale unei societăți democratice.
35. Având în vedere circumstanțele speciale ale cauzei și a termenilor concreți ale deciziilor adoptate de instanțele relevante de judecată, ingerințele aveau în mod indubitabil ca scop protecția securității naționale, un scop legitim prevăzute de articolul 10 paragraful 2.

3. „Necesar într-o societate democratică”

36. Asociația reclamantă a susținut că confiscarea și retragerea din circulație în scopul împiedicării distribuirii numărului 267 al revistei Bluf! nu erau necesare într-o societate democratică pentru protecția securității naționale, deoarece raportul elaborat cu șase ani în urmă nu mai era calificat ca având un grad jos de confidențialitate, când a apărut în 1981. Mai mult, măsurile în litigiu și-au pierdut relevanța odată cu distribuirea numărului retipărit, din moment ce confidențialitatea informației a fost încălcată. Abținându-se de a interveni, Statul a recunoscut că păstrarea confidențialitatea informației nu era de importanță majoră. În orice caz, trebuie să se țină cont de faptul că intenția societății reclamante de a contribui prin publicarea materialului la dezbateri publice cu privire la activitățile BVD-lui în plină desfășurare în Olanda în acea perioadă.
37. Guvernul a susținut că deoarece confiscarea a răspuns exigențelor articolului 10 paragraful 2, aceleași exigențe au justificat menținerea și retragerea ulterioară din circulație, din moment ce scopul urmărit era de a împiedica accesul persoanelor neautorizate la raportul în cauză. Confidențialitatea informației trebuia păstrată. Era de competența Statului să decidă dacă era necesar de a impune și de a păstra confidențialitate. De asemenea, Statul era cel mai bine plasat de a evalua posibilitatea utilizării eventuale a informației către elementele subversive în detrimentul securității naționale. Din această prisma, statul trebuie să beneficieze de o marjă largă de apreciere.

Autoritățile olandeze nu au împiedicat distribuirea materialului retipărit numai de frica de a cauza dezordine publică, ținând cont de aglomerația de pe străzile Amsterdamului la 30 aprilie 1987, în ziua de naștere a reginei. Retragerea din circulație a rămas în vigoare după această dată deoarece revista a fost distribuită numai la nivel local și în cantități limitate. Cifra de 2,500 exemplare, propusă de către asociația reclamantă a fost exagerată. Mai mult decât atât, a considera că măsurile și-au pierdut eficiența în urma distribuirii revistei ar însemna a accepta că „crima plătește”.

În final, speța diferă de cazurile Weber c. Elveției (hotărîrea din 22 mai 1990, Seria A. nr. 177, p. 23, paragr. 51), Sunday Times c. Regatului Unit (nr. 2) (hotărîrea din 26 noiembrie 1991, Seria A nr. 217, p. 30, paragraful 54) și Open Door și Dublin Well Woman c. Irlandei (hotărîrea din 29 octombrie 1992, Seria A nr. 246-A, p. 31, paragraful 76. Contrar situației din primul din cazurile menționate, autorități olandeze au acționat în justiție pentru a împiedica publicarea, și spre deosebire de situațiile din celelalte două cazuri, informația conținută în raport nu putea fi obținută prin alte modalități.

38. În lumina acestor argumente, trebuie de stabilit dacă existau suficiente motive în temeiul Convenției pentru a justifica confiscarea și retragerea din circulație.

39. Datorită naturii obligațiilor îndeplinite de către serviciul de securitate internă, al cărui valoare nu este contestată, Curtea, la fel și Comisia, acceptă că o astfel de instituție trebuie să se bucure de un grad înalt de protecție în ceea ce privește divulgarea informației cu privire la activitățile sale.

40. Cu toate acestea, este discutabil faptul, dacă informația inclusă în raport era suficient de senzitivă pentru a justifica împiedicarea distribuirii ei. Documentul în litigiu fusese elaborat cu șase ani înainte de a fi confiscat. În continuare, acest document conținea informații de ordin general și însușirea serviciului de securitate a admis că în 1987 diferite informații, abordate separat, nu mai constituiau secrete de stat. (a se vedea paragraful 9 de mai sus). În cele din urmă, raportul a fost doar marcat „confidențial”, ceea ce reprezintă cel mai jos grad de confidențialitate. Acesta, de fapt, era un document de uz intern, destinat personalului BVD-lui și altor funcționari care activau pentru BVD (a se vedea paragraful 8 de mai sus).

41. La fel ca Comisia, Curtea nu consideră că trebuie să determine dacă confiscarea operată la 29 aprilie 1987, examinată separat, poate fi estimată ca fiind „necesară”.

42. Retragerea din circulație, pe de altă parte, trebuie să fie examinată în lumina ansamblului evenimentelor. După confiscarea revistei, editorii au retipărit un număr mare de exemplare, care au fost comercializate pe străzile extrem de aglomerate ale Amsterdamului. (a se vedea paragraful 11 și 13 de mai sus).

Respectiv, informația în discuție deja fusese distribuită pe larg, când revista a fost retrasă din circulație. Desigur, cifra de 2500 de exemplare invocată de către asociația reclamantă a fost contestată de către guvern. Cu toate acestea, Curtea nu are nici un motiv de a pune la îndoială faptul că, în orice caz, un număr considerabil de exemplare a fost comercializat și că raportul serviciilor de securitate a fost făcut public.

43. Cu privire la acest fapt, Curtea subliniază că deja declarase că împiedicarea divulgării anumitor informații nu era necesară din moment ce acestea erau deja făcute publice (a se vedea hotărîrea în cazul Weber citat anterior, p. 22-23, paragraful 49) și nu mai aveau un caracter confidențial (a se vedea hotărîrea în cazul Observer și Guardian c. Regatului Unit din 26 noiembrie 1991, Seria A nr. 216, p. 33-35, paragrafele 66-70, și hotărîrea Sunday Times (nr.2) citată anterior, p. 30-31, paragrafele 52-56).

44. Desigur, în speță, gradul de publicitate a fost diferit. Oricum, informația în litigiu a devenit accesibilă unui număr mare de persoane, care, la rîndul lor, erau capabili să o comunice altora. În plus, evenimentele erau comentate de mijloacele de comunicare în masă. Astfel, protecția informației cu titlu de secret de stat nu mai era justificată și retragerea din circulație a numărului 267 a revistei Bluf! nu mai părea a fi necesară pentru a atinge scopul legitim urmărit. Oricum, ar fi fost posibil de a urmări în justiție delicvenții.

45. Cu alte cuvinte, dat fiind că măsura aplicată nu a fost necesară într-o societate democratică, articolul 10 a fost încălcat.

II. Cu privire la aplicarea articolului 50 din Convenție

47. Conform articolului 50 din Convenție,

„Dacă hotărîrea Curții declară că o decizie luată sau o măsură dispusă de o autoritate judiciară sau de orice altă autoritate a unie părți contractante este în întregime sau parțial în opoziție cu obligațiile ce decurg din prezenta convenție și dacă dreptul intern al acelei părți nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei decizii sau ale aceste măsuri, prin hotărârea Curții se acirdă, dacă este cazul, părții lezate o reparație echitabilă.”

48. Societatea reclamantă solicită doar rambursarea costurilor și cheltuielilor de judecată suportate în timpul procedurilor în fața instanțelor naționale de judecată și, ulterior, în fața organelor Convenției. După deducerea sumelor primite cu titlu de asistență juridică în Olanda și în fața Comisiei, cheltuielile de judecată au constituit 77, 773 de guldeni olandezi (NLG) plus NLG 13, 052 impozit pe valoare adăugată (VAT).

49. Guvernul a subliniat că asociația reclamantă a beneficiat de asistență juridică atât în timpul proceselor în fața instanțelor naționale de judecată cât și în fața organelor Convenției. Ei au considerat că numai cheltuielile și onorariile în fața acestor instituții pot fi luate în considerație și au atras atenția asupra cuantumului sumelor revendicate.

50. Delegatul Comisiei nu s-a pronunțat.

51. Ținând cont de jurisprudența sa și de suma plătită cu titlu de asistență juridică, Curtea estimează suma care trebuie a fi rambursată pe bază echitabilă pentru costuri și cheltuieli de judecată la 60,000 NKG, inclusiv și taxa pe valoare adăugată.

PENTRU ACESTE MOTIVE; CURTEA , ÎN UNANIMITATE

1. Hotărăște că a avut loc încălcarea articolului 10 din Convenție;
2. Hotărăște că statul respondent trebuie să plătească asociației reclamante, în termen de trei luni, 60, 000 guldeni olandezi pentru costuri și cheltuieli de judecată;
3. Respinge restul cererii de justa compensare.

redactată în limbile engleză și franceză, apoi pronunțată în ședința publică la Palatul pentru Drepturile Omului, Strasbourg, 9 februarie 1995.

Semnat: Rolv RYSSDAL, președinte
Herbert PETZOLD, grefier